

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru
Judecător: Ion Țurcan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nelea Budăi
Ion Muruianu
Valeri Efros

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Iulia Sîrcu
Judecători: Galina Stratulat, Dumitru Visternicean
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” împotriva Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare”, intervenient accesoriu Cooperativa de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit”, cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor de folosire a sectorului de teren dat în locațiune,

cererea reconvențională depusă de Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” cu privire la obligarea eliberării porțiunii de teren, încasarea datoriei cu titlu de taxă de întreținere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și menținută hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2017, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare”,

c o n s t a t ă :

La 31 martie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare”, intervenient accesoriu Cooperativa de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit”, cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor de folosire a sectorului de teren dat în locațiune,

În motivarea cererii a indicat că, la 22 februarie 2008 Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a încheiat cu Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” contractul nr. 08/0208 prin care ultima i-a transmis în gestiune cartierul nr. 83 de pe teritoriul cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din str. Doina, 189, în scop de amenajare, construcția cavourilor pentru înhumări familiare și alte construcții funerare solicitate de concesionari.

Conform pct. 2.1 din contract, administrația cimitirului „Sf. Lazăr” s-a obligat să elibereze autorizare pentru confirmarea dreptului de rezervare pe termen nelimitat asupra loturilor de pământ destinate înhumărilor familiare din cartierul nr. 83.

Potrivit pct. 2.5 al contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” s-a obligat și a instalat pe teritoriul cimitirului „Sf. Lazăr” 30 de cisterne cu un volum de 1 500 litri pentru apă tehnică, iar conform pct. 2.4, sectorul primit în gestiune nu poate fi folosit în alte scopuri decât cel indicat în contract.

Însă, contrar pct. 2.4 al contractului, în cartierul nr. 83 transmis în gestiune este instalată o gheretă în care se comercializează monumente funerare de către Cooperativa de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit”.

Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a solicitat de nenumărate ori Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” demolarea gheretei, însă aceste solicitări au rămas fără un răspuns.

Astfel, la 11 decembrie 2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a solicitat Primăriei municipiului Chișinău demolarea gheretei, cerere care la fel a rămas fără examinare.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” obligarea demolării gheretei ce aparține Cooperativei de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit” instalată în cartierul nr. 83 de pe teritoriul cimitirului „Sf. Lazăr” din str. Doina, 189 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 16 noiembrie 2015, Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” a depus cerere reconvențională împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” cu privire la obligarea eliberării porțiunii de teren, încasarea datoriei cu titlu de taxă de întreținere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, la data de 22 august 2008 Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a încheiat cu Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” contractul nr. 08/0208.

Prin pct. 2.6 al contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” s-a obligat de a respecta în activitatea sa pe teritoriul cimitirului „Sf. Lazăr” din

municipiul Chișinău Regulamentul de funcționare a cimitirelor din orașul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău.

Potrivit regulamentului, loturile pentru bronare, cât și sumele pentru întreținerea cimitirelor și alte achitări, se stabilesc de către Consiliul municipal Chișinău.

La data de 14 mai 2009 prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.6/10 au fost aprobate tarife noi pentru rezervarea pe termen nelimitat a loturilor destinate înhumărilor și taxelor pentru întreținerea cimitirelor municipale. Conform anexei nr. 2 al deciziei menționate, taxa anuală pentru întreținerea cimitirului constituie 120 lei pe an pentru un singur loc.

La momentul semnării contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a transferat la contul Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” suma de 200 000 lei ce corespundea la momentul încheierii tranzacției plata pentru 250 locuri.

Conform pct. 3.8 al Regulamentului, loturile pentru înmormântare reprezintă o porțiune dreptunghiulară de teren cu dimensiunile 2,50 m x 1,20 m, cu intervalele de 0,30 m între loturi. Unui loc pentru înmormântare îi revine suprafața de 1,20 m x 2,50 m ce este egal cu 3 m², plus suprafața de 1,20 metri, ceea ce constituie părțile laterale de 30 cm iar în total suprafața totală de 4,2 m².

La data de 21 ianuarie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „MC-Imobil” a efectuat măsurările în teritoriu a cartierului nr. 83, din cimitirul „Sf. Lazăr” din str. Doina 189, fiind întocmite două planuri pentru determinarea suprafeței exacte a terenului.

Astfel, terenul care a fost transmis în gestiune Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” are o suprafață de 0,1050 ha iar suprafața totală a cartierului nr. 83 este de 0,1296 ha. Consideră că ultima urmează să elibereze porțiunea de teren cu suprafața de 0,0246 ha, care constituie diferența dintre terenul transmis și suprafața totală a cartierului nr. 83.

Totodată, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” asumându-și obligațiunea de a respecta cerințele Regulamentului de funcționare a cimitirelor din orașul Chișinău, urmează să achite taxa pentru 250 locuri deja amenajate pe perioada anilor 2013, 2014 și 2015, a câte 120 lei anual pentru fiecare loc, iar în total suma de 90 000 lei.

În acest sens, la 23 octombrie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a primit somația cu privire la executarea benevolă a obligațiilor asumate, însă, această somație a rămas fără un răspuns.

Solicită Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” admiterea integrală a acțiunii reconvenționale, obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața de 0,0246 ha din cartierul nr. 83 situat pe teritoriul Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău str.

Doina, 189 și încasarea sumei de 90 000 lei cu titlu de taxă pentru întreținerea locurilor pentru 3 ani și taxa de stat în sumă de 2 700 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 20 aprilie 2017, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și a fost admisă parțial cererea reconvențională depusă de Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare”. S-a obligat Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” să elibereze porțiunea de teren cu suprafața de 0,0246 ha din cartierul nr. 83 situat pe teritoriul Cimitirului municipal „Sfântul Lazăr” din mun. Chișinău, str. Doina, 189. S-a dispus încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” în beneficiul Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” taxa de întreținere pentru anii 2014-2016 în sumă de 85 500 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2 700 lei. În rest pretențiile Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” au fost respinse ca nefondate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 20 aprilie 2017.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 10 noiembrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a depus cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediu Centru din 20 aprilie 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia instanței de apel a fost adoptată arbitrar fără a fi apreciate argumentele și probele invocate, fapt ce indică ferm și incontestabil la încălcarea normelor de drept procedural precum și examinarea superficială a pricinii dedusă judecării, fără a fi verificată în condițiile legii legalitatea hotărârii contestate.

Pe parcursul examinării cauzei, atât prima instanță cât și instanța de apel eronat au aplicat doar prevederile Regulamentului nr. 4/1 din 15 aprilie 2010 deoarece contractul încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” a fost reglementat de Regulamentul din 17 martie 2000, iar cerințele noului regulament urmau a fi obiect de modificare a contractului nr. 08/0208 din 22 februarie 2008, fapt care nu a fost dorit și neinițiat de către ultimul.

Până la 15 aprilie 2010, cât și după intrarea în vigoare a Regulamentului nou și a intentării prezentei acțiuni, Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” nu a înaintat careva pretenții sau să ceară Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” modificarea contractului din 22 februarie 2008 pe cale amiabilă.

Socoate că instanța de fond ilegal a dispus încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” în beneficiul Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” taxa pentru întreținerea cimitirului pe perioada anilor 2014-2016 în sumă de 85 500 lei, deoarece mărimea taxei în contractul nr. 02/0208 din 22 februarie 2008 nu a fost modificată, iar impunerea unor clauze contractuale suplimentare care reies din cerințele Regulamentului nr. 4/1 din 15 aprilie 2010 urmau a fi stabilite doar pe cale amiabilă, conform circumstanțelor stabilite și îndeplinite în baza contractului privind instalarea cisternelor, achitarea pentru bronare și a taxei unice la momentul semnării contractului în anul 2008.

Examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 5 octombrie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” la data de 10 noiembrie 2017 (f.d.35).

Astfel, instanța de recurs constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 5 decembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” depusă la data de 4 ianuarie 2018 s-a solicitat respingerea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2017, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”, de a casa parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2017 în partea admiterii acțiunii înaintate de Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” cu privire la obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața de 0,0246 ha din cartierul nr. 83 situat pe teritoriul Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău str. Doina, 189 și în această parte se emite o nouă hotărâre prin care această cerință se respinge.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Iar art. 241 alin. (1) și alin. (5) din Codul de procedură civilă statuează că, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

După cum urmează din actele cauzei, prin contractul nr. 08/0208 din 22 februarie 2008, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare”, ultima a transmis în gestiune cartierul nr. 83 de pe teritoriul Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău, str. Doina, 189.

Potrivit contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și-a asumat obligația de a instala pe teritoriul cimitirului 30 de cisterne pentru apă tehnică cu volumul a 1 500 litri fiecare, din surse proprii și de a respecta cerințele Regulamentului de funcționare a cimitirelor municipiului Chișinău. S-a obligat de a

achita taxa de rezervare a loturilor în mărime de 800 lei pentru fiecare, în total suma de 200 000 lei, taxa de bronare 138 lei pentru fiecare, în total 34 500 lei și plata pentru întreținerea cimitirului a câte 6 lei pentru fiecare lot, în total 1 500 lei. Suma totală a contractului constituind suma de 236 000 lei.

Totodată, în pct. 2.3 al contractului s-a indicat că, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” nu poate folosi sectorul de teren primit în gestiune în alte scopuri decât cel de amenajare, construcția cavourilor pentru înhumări familiare și amplasarea altor construcții solicitate de concesionari.

Invocând prevederile de la pct. 2.3 al contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” a înaintat prezenta acțiune față de Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” prin care a solicitat demolarea gheretei ce aparține Cooperativei de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit”, instalată în cartierul nr. 83 de pe teritoriul Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău, str. Doina, 189 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” a înaintat acțiune reconvențională prin care a solicitat obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața de 0,0246 ha din cartierul nr. 83 de pe teritoriul Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău, str. Doina, 189, încasarea taxei de întreținere a cimitirului pentru ultimii 3 ani în sumă de 90 000 lei și taxa de stat în sumă de 2 700 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 20 aprilie 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” cu privire la obligarea demolării gheretei din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău și înlăturarea obstacolelor de folosire a sectorului dat în locațiune. S-a admis parțial cererea Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare”, s-a obligat Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața 0,0246 ha din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău, str. Doina, 189 și s-a dispus încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” în beneficiul Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” taxa pentru întreținerea cimitirului pentru anii 2014-2016 în sumă de 85 500 lei precum și cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 2 700 lei.

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanțele ierarhic inferioare greșit au concluzionat și au dispus obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața de 0,0246 ha din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău str. Doina, 189.

Calculule efectuate de către instanța de fond și cea de apel în scopul determinării suprafeței de teren necesară pentru 250 locuri de înhumare, sunt irelevante cazului și nu pot fi puse la baza hotărârii judecătorești.

În acest sens se menționează că, prin contractul nr. 08/0208 din 22 februarie 2008, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare”, părțile au convenit expres asupra transmiterii în gestiune a cartierului cu nr. 83, de pe teritoriul cimitirului municipal „Sf. Lazăr”, dar nicidecum a unei părți din suprafața cartierului.

În suport se menționează art. 514 Cod civil, conform căruia obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Astfel, în cazul în care urma a fi transmisă în gestiune doar o parte din suprafața cartierului nr. 83, acesta urma a fi sistematizat și împărțit în conformitate cu prevederile pct. 9 din hotărârea Guvernului nr. 1072 din 22 octombrie 1998 despre aprobarea Regulamentului cu privire la cimitire, potrivit căruia terenul fiecărui cimitir nou și al celui ce se reconstruiește se sistematizează și se împarte în cartiere și rânduri cu alei de acces în baza documentației de proiect, elaborate și aprobate în modul stabilit. Rândurile și locurile de înmormântare se numerotează pentru ușurarea identificării.

Plus la aceasta, la materialele cauzei nu există careva acte ce ar confirma transmiterea în gestiune de către Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” doar a unei părți de teren din cartierul nr. 83 Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele aduse de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” referitor la transmiterea în gestiune a cartierului nr. 83, și-au găsit confirmare în cadrul examinării prezentului recurs.

Cât privește argumentul invocat în cererea de recurs de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” privind încasarea în mod ilegal a taxei pentru întreținerea cimitirului pentru anii 2014 – 2016 în sumă de 85 500 lei, acesta nu poate fi reținut ca întemeiat.

Instanța de apel și de fond corect au concluzionat despre necesitatea încasării sumei de 85 500 lei cu titlu de taxă de stat pentru întreținerea cimitirului pe perioada 2014 – 2016, deoarece la caz se evidențiază pct. 3.1 din contractul nr. 08/0208 din 22 februarie 2008, potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” și-a asumat obligația de a achita plata pentru întreținerea cimitirului în sumă de 1 500 lei anual. Totodată s-a obligat de a respecta cerințele Regulamentului de funcționare a cimitirelor municipiului Chișinău. Conform Anexei nr. 2 al deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/10 din 14 mai 2009, taxa anuală de întreținere a cimitirului este de 120 lei anual pentru un lot. Din contractul de transmitere în gestiune a

cartierului nr. 83 se denotă faptul că, părțile contractante au indicat despre achitarea taxelor în privința a 250 loturi pentru înhumare.

Relevant cazului este art. 668 alin. (1) Cod civil potrivit căruia contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Contractul încheiat legal dă naștere unor drepturi și obligații. Existența și întinderea drepturilor și obligațiilor trebuie determinată nu numai reieșind din clauzele expres stipulate în contract. Pe lângă drepturile și obligațiile stipulate expres de părți, contractul dă naștere și drepturilor și obligațiile care rezultă din natura contractului, lege, uzanțe sau din principiile echității.

Alin. (3) al aceluiași articol indică că, contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților dacă legea nu prevede altfel.

În speța în cauză, taxa anuală de întreținere a cimitirului se stabilește prin decizie de către Consiliul municipal Chișinău, care pentru perioada 2014-2016 a constituit suma de 120 lei anual, pentru un loc. Însă, recurentul Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” nu a prezentat careva acte confirmative ce ar demonstra achitarea taxei de întreținere pentru această perioadă conform prevederilor Regulamentului nr. 4/1 din 15 aprilie 2010.

Or, conform art. 572 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bunăcredință, la locul și în momentul stabilit.

Cât privește argumentele recurentului privind demolarea gheretei amplasată în cartierul nr. 83, instanța de recurs menționează că acesta nu poate fi reținut deoarece la data de 15 mai 1998, conform contractului de arendă nr. 2, Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” a transmis în arendă Cooperativei de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit” încăperea cu suprafața de 15 m² și terenul alăturat cu suprafața de 27m², situate pe adresa or. Chișinău, str. Doina, 189. Astfel, la 22 februarie 2008, dată când a fost încheiat contractul de transmitere în gestiune a cartierului nr. 83, ghereta din prezentul litigiu deja fuseseră transmisă în arendă Cooperativei de Producție, Reparație și Construcție „Labradorit” în scopul expunerii monumentelor și primirea comenzilor la confecționarea lor.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care a fost admisă cerința Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” privire la obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața 0,0246 ha din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău cu pronunțarea în această parte a unei noi

hotărâri prin care pretenția Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” privind obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața 0,0246 ha din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău, se respinge, iar în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se mențin.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux”.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 20 aprilie 2017 în partea în care s-a admis cerința Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” privind obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața 0,0246 ha din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care se respinge cerința Întreprinderii Municipale „Combinatul Servicii Funerare” privind obligarea Societății cu Răspundere Limitată „Tonalex Lux” de a elibera porțiunea de teren cu suprafața 0,0246 ha din cartierul nr. 83 a Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” din mun. Chișinău. În rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu